

Rovdjuren och deras förvaltning, SOU 2007:89

M2007/5207/Na

Skogsindustrierna har via remiss beretts tillfälle att lämna synpunkter på rubricerad utredning och vill anföra följande.

Vi stöder utredningens förslag om en regionaliserad förvaltning av de stora rovdjuren.

Regionaliseringen får dock inte innebära att markägares rättigheter sätts ur spel, när önskemål om lokal förankring av förvaltningsbeslut om rovdjur ska tillgodoses. Det är därför naturligt att även storskogsbruket är representerat i de regionala rovdjursgrupperna i framtiden (avsnitt 16.6). Det är viktigt att de som kan påverkas negativt av ökande rovdjursstammar, dvs företrädare för areella näringar och lokalt boende, blir väl företrädade när regelverk för lokala förankringsprocesser ska fastställas. Olika aktörers ansvar i besluten måste också göras tydligt.

Vi vill dock kraftfullt framhålla en avvikande uppfattning i en väsentlig fråga.

I utredningens direktiv står att redovisningen av rovdjurspolitikens effekter ska lyfta fram rovdjursförekomstens olägenheter för bland annat skogsbruket. Detta är inte gjort i tillräcklig omfattning. Förlorade jaktintäkter framställs som det stora problemet i rapporten, medan det generellt i själva verket är värdeförluster i växande skog, förorsakade av rovdjurens bytesdjur, som utgör den verkligt stora värdeförlusten även i områden med varg och björn.

Utredningen framhåller på flera ställen i rapporten att hänsyn måste tas i älgförvaltningen till rovdjurens predation, så att tillräckligt många älgar finns för jägarna att skjuta. Det innebär i klartext att utredaren föreslår att jägarna ska hållas skadeslösa och att varg- och björnförekomst ska mötas med ökning av älgstammarna. Det anser vi vara helt fel sätt att hantera konflikten mellan jägar- och rovdjursintressen. Förslaget innebär inte att man löser problemen, bara att man lastar över dem på en tredje part, nämligen skogsbrukarna/markägarna. Det harmonierar dåligt med konstaterandet i avsnitt 1.12.1. Jägare har ingen rättslig grund att kräva oförändrat jaktuttag. Markägare har däremot sedan 1995 lagstadgad rättighet och skyldighet att skydda sin skog genom reduktion av skadegörande, jaktbart vilt. Konstaterandet i avsnitt 1.13.1 att "*Dagens system med statliga bidrag för att förebygga skador orsakade av rovdjur fungerar väl*" täcker definitivt inte de indirekta skador som ökade bytesdjursstammar åsamkar markägarna.

En uthållig ekosystemförvaltning måste ta sin början i de foderförutsättningar som naturen och skogsbruk erbjuder. Dessa skapar utrymme för ett visst antal växtätare, i detta fall älgar. Den årliga tillväxten i älgstammen är sedan tillgänglig för rovdjur och människor att dela på. Den tillgängliga fodermängden för älgar ökar inte bara för att rovdjur etablerar sig!

I alla offentliga utredningar rörande skog och vilt sedan mitten av 1980-talet har det konstaterats, att älgens skadegörelse på produktionsskog är alltför omfattande. Eftersom denna situation ännu inte har ändrats på ett avgörande sätt, finns det särskilt i dagens rovdjursområden inget utrymme att öka älgstammarna. Tvärtom måste de i stora delar av landet fortfarande minskas.

Av flera skäl (ökad kolbindning, ökad tillgång på industriråvara, ökad bioenergiproduktion, substituera fossila bränslen, osv) finns det nu starka krafter som verkar för att öka biomassaproduktionen i skogen. Det måste även i det perspektivet vara fel att låta viltet bokstavligen äta upp resultatet av de ambitionerna.

Nya vägar måste därför sökas för att kunna hantera konflikten mellan jakt- och rovdjursintressen. Det älgjaktförslag som lämnades till jordbruksministern i september 2004 erbjuder möjliga vägar för detta. De starkaste konflikterna i rovdjursförvaltningen är knutna till rovdjurens effekter på älgjakten. **Vi anser därför att det är nödvändigt att slutföra processen mot en ny rovdjursförvaltning parallellt med att älgjakten reformeras.**

Skogsindustrierna

Stefan Wirtén

Linda Eriksson